

Övertagande av Trafikverkets genomfartsvägar i Södra Sandby

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- att uppdra åt teknisk nämnd att förhandla med Trafikverket med syftet att överta väghållaransvaret för genomfartsvägarna i Södra Sandby, samt
- att initialt högre årliga driftkostnader om 1,3 miljoner kronor finansieras till 50 procent inom teknisk nämnds resursfördelning för tillkommande arealer och resterande 50 procent genom utökad budgetram vilket ska beaktas i EVP-processen 2024–2026.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 1 april 2020, § 129, utifrån en skrivelse från Anders Almgren (S) och Inga-Kerstin Eriksson (C) rubricerad *Åtgärda den kritiska trafiksituationen i Södra Sandby* att uppmana tekniska nämnden återkomma med förslag på såväl långsiktiga som kortsiktiga åtgärder för en bättre trafikmiljö i Södra Sandby.

För att minska problematiken och störningar med den tunga trafiken genom Södra Sandby krävs flera trafiksäkerhetshöjande åtgärder som är svåra att genomföra så länge vägnätet hanteras av Trafikverket, detta då staten prioriterar framkomlighet för motorfordonstrafik. Tekniska nämnden har på den grunden initierat ärende om övertagande av väghållaransvar för berörda vägar från Trafikverket. Vid ett övertagande av väghållaransvaret möjliggörs satsningar på att utveckla centrummiljön samt genomförande av en förbifart öster om Södra Sandby, vilket överensstämmer med pågående arbete med planprogram för Södra Sandby.

Ett övertagande av det statliga vägnätet i Södra Sandby medför initialt årliga merkostnader om 1,3 miljoner kronor. Beroende på vilka investeringar som i ett senare skede genomförs i syfte att

2023-03-09

Diarienummer

KS 2023/0189

utveckla centrummiljön och anlägga en förbifart bedöms investeringar uppgå till 130–165 miljoner kronor, detta då med tillkommande driftkostnader om 8–10 miljoner kronor per år.

Underlag för beslutet

- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2023-03-09 Övertagande av Trafikverkets genomfartsvägar i Södra Sandby
- Protokollsutdrag tekniska nämnden 2023-02-08 § 33 Övertagande av Trafikverkets genomfartsvägar i Södra Sandby
- Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse 2022-11-08 Övertagande av Trafikverkets genomfartsvägar i Södra Sandby
- Protokollsutdrag tekniska nämnden 2022-06-21 § 142 Trafikutredning Södra Sandby – förbifarter
- Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-11 Trafikutredning Södra Sandby – förbifarter
- Utredning Tung trafik i Södra Sandby – Effektbedömning av förbifarter, 2022-03-08
- Protokollsutdrag tekniska nämnden 2021-04-21 § 162 Trafikutredning Södra Sandby
- Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse 2021-03-23 Trafikutredning Södra Sandby
- Trafikutredning Södra Sandby 2021-01-29
- Trafikutredning Södra Sandby – Enkätstudie, 2021-01-29
- Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2020-04-01 § 129 Svar på skrivelse – Åtgärda den kritiska trafiksituationen i Södra Sandby

Ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 1 april 2020, § 129, utifrån en skrivelse från Anders Almgren (S) och Inga-Kerstin Eriksson (C) *Åtgärda den kritiska trafiksituationen i Södra Sandby* att uppmana tekniska nämnden att i samråd med byggnadsnämnden, kommunstyrelsen och berörda externa aktörer genomföra en utredning av trafiksituationen i Södra Sandby samt återkomma med förslag på såväl långsiktiga som kortsiktiga åtgärder.

Efter genomförd genomlysning av trafiksituationen i Södra Sandby beslutade tekniska nämnden 21 april 2021 att uppdra åt tekniska förvaltningen att återkomma med förslag om en ny hantering av den tunga trafiken där en särskild tillkommande utredning gjorts med förslag på tillskapande av en ny ringled. Därutöver antogs tekniska

2023-03-09

Diarienummer

KS 2023/0189

förvaltningens förslag på inriktning för fortsatt arbete med trafikmiljön i Södra Sandby genom omfattande utveckling av centrummiljön längs Revingevägen, förbättringar för fotgängare och cyklisterna, förbättringar för kollektivtrafiken som tillsammans innebär att problematiken med tung trafik kan minska något.

Den 21 juni 2022 beslutade tekniska nämnden bland annat att uppdra åt tekniska förvaltningen att utreda hur väghållaransvaret i Södra Sandby kan övertas av kommunen. Dessutom uppdrogs åt tekniska förvaltningen att under det pågående arbetet i Lunds kommun med aktualiserad översiktsplan identifiera ett eller flera möjliga vägreservat för en förbifart öster om Södra Sandby samt inkomma med en investeringskalkyl för detta.

Per beslut den 8 februari 2023 föreslår tekniska nämnden att, utifrån politiska beslut och pågående arbete med planprogram för Södra Sandby, förhandlingar genomförs med Trafikverket, detta med syfte att överta väghållaransvaret för genomfartsvägarna i Södra Sandby.

Föredragning

Om väghållaransvaret går över till kommunen ser tekniska nämnden en mängd möjligheter att förbättra situationen för fotgängare och cyklisterna på genomfartsvägarna i Södra Sandby. En del handlar om att utveckla centrummiljön med syfte att skapa en stadsmiljö i de centrala delarna av Södra Sandby som är tryggare och säkrare. Centrummiljön avser området längs Revingevägen, mellan centrumkorset och Hällestadsvägen.

I pågående arbete med revidering av Lunds kommuns översiktsplan kommer även möjliga vägreservat för en förbifart öster om Södra Sandby hanteras.

Vid ett eventuellt övertagande av genomfarterna i Södra Sandby överläts ansvaret för anläggningen i sin helhet vilket inkluderar drift och underhåll, buller, vibrationer, luftkvalitet med mera.

För att minska problematiken och störningar med den tunga trafiken genom Södra Sandby krävs flera trafiksäkerhetshöjande åtgärder. Det finns svårigheter förknippade med att åstadkomma dessa så länge vägnätet hanteras av Trafikverket, detta då staten prioriterar framkomlighet för motorfordonstrafik. Genom att ta över väghållaransvaret ges kommunen rådighet att införa de trafiklösningar som behövs för att åstadkomma en bättre fungerande trafikmiljö för oskyddade trafikanter. Till detta ska vägas de merkostnader som kommunen åtar sig vid ett övertagande, vilka ska hanteras i kommande budgetprocess.

Vid ett övertagande av väghållaransvaret överläts initialt ansvaret för befintlig anläggning i sin helhet som inkluderar drift och

2023-03-09

Diarienummer

KS 2023/0189

underhåll, buller, vibrationer och luftkvalitet. På sikt medför ett övertagande även reinvesteringar för asfaltering, men även investeringar för en östlig förbifart och för infrastrukturinvesteringar i utvecklingen av centrummiljön utifrån pågående arbete med planprogram för Södra Sandby. Den framtida investeringsutgiften ska beaktas i kommande ekonomi- och verksamhetsplaner för Lunds kommun.

Då det är av största vikt att ha kommunal rådgivning över trafiksäkerheten och att kunna genomföra åtgärder i enlighet med planprogram för Södra Sandby föreslås tekniska nämnden få i uppdrag att förhandla med Trafikverket med syftet att överta väghållaransvaret för genomfartsvägarna i Södra Sandby.

Efter förhandlingarna med Trafikverket avseende genomfartsvägarna i Södra Sandby är färdiga bör dialogen fortsätta vad gäller väghållaransvaret i Genarp, Veberöd och Dalby.

Då frågan om övertagande av väghållaransvar från statlig myndighet bedöms vara av principiell karaktär bör slutlig behandling av ärendet ske i kommunfullmäktige.

Beredning

Ärendet har initierats av tekniska nämnden. Inför behandling i kommunstyrelsen har ärendet beretts vidare av kommunkontoret, detta i samråd med tekniska förvaltningen och stadsbyggnadskontoret.

Barnets bästa

Om kommunen tar över väghållaransvaret för genomfartsvägarna i Södra Sandby finns möjligheter till en ökad trafiksäkerhet och trygghet samt förbättringar för såväl barn och unga som för övriga trafikanter i den mån trafiksäkerhetsåtgärder genomförs.

Ekonomiska konsekvenser

Vid ett övertagande av det statliga vägnätet i Södra Sandby medför det initialt ökade driftkostnader för Lunds kommun om 1,3 miljoner kronor per år, detta i enlighet med en översiktlig kostnadsberäkning från tekniska förvaltningen. Cirka hälften av merkostnaden finansieras genom tekniska nämndens resursfördelningsmodell för tillkommande arealer. För resterande del krävs en utökning av tekniska nämndens budgetram.

Vid uteblivet övertagande av väghållaransvaret genereras inga tillkommande arealer som teknisk nämnd kompenseras för i sin resursfördelningsmodell. Således uppgår den årliga merkostnaden till 1,3 miljoner kronor för kommunen som helhet.

2023-03-09

Diarienummer

KS 2023/0189

Beroende på vilka investeringar som i ett senare skede beslutas genomföras i området tillkommer investeringsutgifter som i sin tur genererar driftkostnader i form av ränta och avskrivningar. Under en tioårsperiod bedöms reinvesteringar i asfaltering göras om 15 miljoner kronor. Infrastrukturinvesteringar i centrum bedöms till 45–60 miljoner kronor och investeringsutgift för en förbifart bedöms uppgå till 70–90 miljoner kronor. Totala investeringsutgifter under en tioårsperiod bedöms därmed uppgå till 130–165 miljoner kronor och tillkommande kapitalkostnader beräknas bli 8–10 miljoner kronor per år.

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Vesna Casitovski
Kanslichef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Tekniska nämnden
Kommunkontoret, ekonomiavdelningen